

אריק מנג' ישראל ודיין מנג' ישי
ראל. וידוע כיסר ופולמיס. דו-
אמוזיראט של המצביאים. וצל
כבר, כבר מושך לעבר רומא.

דרושה

רוח פרצים

איך אפשר להילחם באגדה? איך
אפשר למנוע בעדה מלשלוט את זר
עותיה. כמו תמנון, לעבר כל פינות חיינו
הלאומיים?

שתי דרישות עזות מייד:

אחרי שאריק שרון וחסידיו כבר הפיצו
את טענותיהם בכל כליהתקשורת בארץ
ובחו"ל, ללא התחשבות כלשהי באיסורי
הצנזורה הביטחונית, יש לפתוח ויכוח זה
לרווחה. יש לפתוח את החלונות בפני רוח
הפרצים הרעננה, שתסלק את האוויר הר
דחוס.

איראפשר לסבול מצב שבו אריק ודיין
משמיעים את דבריהם באופן חופשי, בעוד
שהטענות נגדם נגזרות על-ידי הצנזורה,
ואילו כל המאשמים עליהם נאלצים לשי
תוק מפאת היותם חיילים-במדים שאסור
להם לדבר או עסקי-מפלגה הפוחזים
לדבר.

דון אחד לכודם. יפתח הוויכוח!
יבטלו האיסורים! יחאינא כל
פרט מפרטי מילחמת יום-הכיבוש
רים פתוח לדיבון ולכירור פומבי!

זוהי מיצוות הדמוקרטיה, מול סכנת
האגרות הרות-האסון, המאיימות עליה.
מיצווה זו חשובה לאין ערוך יותר מכל
שיקול של שמירת סודותיה של מילחמה
שחלפה.

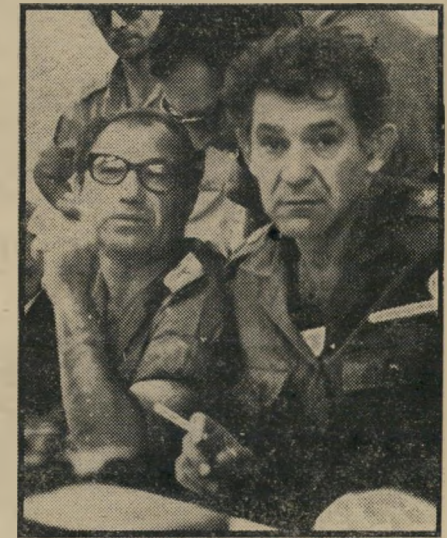
ואם זה רע למורא הצבאי —
זה בוודאי בריא יותר מאשר מצב
שבו מאשים מפקדי-אוגדה, כתמי
כת שריהביטחון, את המפקדים הי
בכירים כמזימות-ירשע וכטיטום
מוקצועי, מבלי שהדבר יבורר עד
תום.

חקירה

עד הסוף

הדרישה השנייה נוגעת לוועדת-
החקירה.

פעולתה צומצמה באופן שרירי
תי עד לגמר שלב הכלימה. יש

דדו וגורודיש

לבטל הגבלה זו, שכאח כיוזמת
משה דיין, ולהרחיב את הפמכות
עד לגמר המילחמה כולה.

אין לי אימון מוחלט בוועדה זו. אנדי
זאת בפה מלא כבר עכשיו. איני בטוח אם
לכל חבריה יהיה עוה-הרוח הדרוש
כדי להסיק את מלוא המסקנות נגד האי
שים הבכירים ביותר. אני חושש במיוחד
מפני גישתה למשה דיין.
אולם זוהי הוועדה שישנה, ואין אחרת.

מכתבו של אורי אבנרי

אל חברי הממשלה

להקן קטעים ממיכתבו של אורי אבנרי,
שהולך השבוע את המופנה בפרשת גונן. עדיין
לא ניתן לפרסם את המיכתב כמולאו.

9 בינואר 1974

לכבוד

ראש הממשלה,
חברי הממשלה,
יו"ר ועדת החוץ והביטחון,
חברי ועדת החוץ והביטחון.

שלום רב,

כאחד מתפקידי האחרונים כחבר-כנסת, אני רואה כחובתי
להזעיק את מוסדות המדינה והציבור למעשה עוול מחפיר,
המערער את אשונות מדינתנו וצבאנו.

להלן פרטי הפרשה, כפי שנודעו לי ממקורות שונים:
ביום ה-9 באוקטובר 1973, בעיצומה של המילחמה, פנה
אלוף פיקוד הדרום, האלוף שמואל גונן (גורודיש), בעל-פה
אל הרמטכ"ל רביאלוף דויד אלעזר, בתביעה להדיח את האלוף
אריאל שרון מתפקידו, בעוון אי-ציות לפקודות.

אלוף-הפיקוד חזר על תביעתו זו, על דעת רביאלוף חיים
ברילב, בעת קרבות הצליחה. גם הפעם היתה התביעה בעל-פה.
ב-13 בנובמבר הגיש אלוף-הפיקוד תלונה בכתב לרמטכ"ל,
בדרישה להעמיד את האלוף שרון לדין צבאי. הוא חזר
על כך בכתב ביום ה-20 בנובמבר, תוך פירוט ההאשמות.

עד כמה שידוע לי, המליץ הפרקליט הצבאי הראשי בפני
הרמטכ"ל למנות קצין בודק, לבירור ההאשמות, דבר המהווה
שלב מוקדם בטרם העמדת קצין לדין צבאי. אחרי שהרמטכ"ל
העביר את העניין לחוות-דעתו של היועץ המישפטי לממשלה,
מר מאיר שמגר, המליץ גם הלה על מינוי קצין בודק.

מטעמים שאינם ברורים לי, חזר בו מר שמגר מחוות-דעת
זו, והרמטכ"ל סירב למנות קצין בודק. בכך נגזרה תלונתו
הרשמית של האלוף גונן. גניית קובלנה כזאת של אלוף
פיקוד נגד מפקד אוגדה, על אי-ציות בקרב, אין לה —
כמדומני — אח ורע בתולדות צה"ל, או של צבא אחר במדינת-
חוק.

יש לי יסוד להניח כי גניית התלונה באה בעיקבות
התערבות אישית של שריהביטחון, מר משה דיין.

תחת בירור תלונתו, הועבר האלוף גונן מתפקידו כאלוף
פיקוד הדרום ביום ה-22 בנובמבר. הדבר נעשה בניסיונות
שנועדו במתכוון לעורר בציבור את הרושם שזוהי העברת-
עונשין והורדה בתפקיד, ושהאלוף גונן אשם במחדלים הנוראים
של המילחמה ואינו מוכשר למלא את תפקידו. בכך התעוררה
נגד האלוף גונן שינאת הבריות, נהרס שמו הטוב כקצין
וכאדם, הוסח נגדו הזעם המוצדק שרווח בציבור ובצה"ל
נגד האחראים למחדלים ולאסונות ערב המילחמה ובמהלך
המילחמה.

הדבר מחפיר שיבעתיים בגלל הסיבות הבאות:

(א) שום קצין בכיר אחר לא הועבר מתפקידו בניסיונות
דומות.

(ב) לא הועלו נגד האלוף גונן שום האשמות או טענות
מוגדרות, לא ניתנה לו כל הזדמנות להתגונן בפני טענות
כלשהן או להשיב עליהן, לא היה הליך תקין לפני
שוטל עליו עונש פומבי חמור כזה.

(ג) באמצעות הצנזורה, הכפופה למעשה לשרי-הביטחון,
נמנעה כל אפשרות לפרסם את הפרטים הנוגעים להאשמותיו
של האלוף גונן נגד האלוף שרון, בעוד שהאלוף שרון מצא
דרך לפרסם ברחבי העולם והארץ את טענותיו החמורות נגד
האלוף גונן ורבי-האלופים אלעזר וברילב.

(ד) נמנעו כל ההליכים הסדירים לבירור ההאשמות נגד
האלוף שרון.

(ה) נעשה הכל כדי ליצור את הרושם שהאלוף שרון הוא
הגיבור הביילעדי של מילחמת יום-הכיפורים, שהוא כבש את
השטחים ממערב לתעלה, — דבר שיש לו השלכות פוליטיות
מרחיקות-לכת, וכבר השפיע על הבחירות.

(ו) נאסר על ועדת-החקירה הממלכתית, שמונתה לחקירת
מחדלי המילחמה, לטפל במרבית הטענות של האלוף גונן —
וזאת על-ידי קביעת גבול-זמן שרירותי (סיום קרב הבלימה)
לנושא שנמסר לבדיקת הוועדה. רוב ההאשמות של האלוף
גונן נוגעות לשלב הצליחה והלאה.

ברצוני להדגיש שאיני שם עצמי כשופט, ואיני מוסמך
לדון על צידקת הטענות וההאשמות ההדדיות של האלופים
גונן ושרון. אולם כחבר-כנסת וכאיש-ציבור אני מוכרח להרים
את קולי נגד שיטה של סתימת-פה, הענשה ללא מישפט ורצח-
אופי מכוון של קצין בכיר — שיטה המתאימה למדינה טור-
סטליטרית, או לחונטה של קצינים ברפובליקת-בנות מרכז-
אמריקאית. אם יישאר מצב זה על כנו, יגרום הדבר נזק ללא-
תקנה לצה"ל, ופוחת פתח להידרדרות רודנית מסוכנת ביותר.

(כאן בא במיכתב פירוט מלא של ההאש-
מות שהועלו עדייורי האלוף גונן נגד האלוף
שרון.)

הריני סבור שטענות אלה, הנוגעות לפעולות שבהן נהרגו
מאות חיילים, הן חמורות במידה שאיראפשר להימנע מחקירתן
היסודית. חקירה זו נמנעה על-ידי גניית תלונתו של האלוף
גונן, הרחקתו המיידית מתפקידו בניסיונות משפילות, ויצירת
מיתוס לבני האירועים הנדונים.

תחקירים שיגרתיים של צה"ל, ללא הגדרת האשמות ו-
נאשמים, אינם יכולים למלא את תפקיד חקירת ההאשמות,
ובוודאי אינם יכולים לבוא במקום קצין בודק ומישפט.

השתלשלות הפרשה לגבי האלוף גונן יוצרת תמונה קודרת
של קונספירציה לגניית עובדות חמורות, להשתלטות פוליטית
על צה"ל, להתערבות בלתי-כשרה של שריהביטחון בהליכים
צבאיים-סדירים מטעמים פוליטיים, ועירעור יסודות המישמעת
והחוק.

הריני תובע בירור העובדות.

בברכה,

העתקים:

- הרמטכ"ל.
- האלוף גונן.
- האלוף שרון.
- היועץ המישפטי לממשלה.

טענה שהיא של אריק שרון, או נגד אריק
שרון.

עובדות במקום

אגדות

אני מאמין שכל התנגשות של טענות,
ותהיינה חריפות וקיצוניות ככל ש-
תהיינה, תתרום להבראת צה"ל ולחינוק
המדינה.
אני סבור שאריק צודק בכמה מדבריו
— כשני שאני בטוח לגמרי שרבות מטע-
נותיו אינן תואמות את ההגיון והעובדות.
אולם הוויכוח הוא ההיפך מיצירת מיר-
תוס.

זהו ההבדל בין יום ולילה. בין חופש
ורדנות, בין רוה-פרצים ואווירת-המתק
בכלא.

אני פוחד מפני אגדות נפוליוני
ניות.

אני פוחד מפני אגדות.
אני פוחד.

ההחלטה הרשמית — לחכות
למימצאי ועדת-החקירה הממלכית
תית — היתה לענ לרש, ועדי
בון לאינמליגנציה. ועדת-החקירה
אינה מוסמכת לדין כרוב הי
האשמות, מאחר שהן נוגעות לי-
מאורעות שאירעו א ח ר י התאי
ריך שנקבע כגבול חקירתה (הי"ט
כאוקטובר).

הממשלה לא החליטה לשנות תאריך
זה. בציניות עילאית, שהפכה אופיינית לי-
ראשי המדינה, פשוט העמידו השרים פנים
כאלו תאריך זה אינו קיים. למרות ש-
היועץ המישפטי לממשלה מצא לנכון
להזכיר אותו בשיבה.

מזו ההאשמות חסרות-התקדים,
הנוגעות לאשיות המדינה וצה"ל,
פשוט השתמטה הממשלה ממימון
תפקידה. היא התפטרה מתפקידה
מזו הוטו של משה דיין.

אני תובע בירור, איזור, ויכוח חופשי.

אני מתיימר לבוא ולחרוץ דין לגבי כל

יש לאפשר לוועדה זו לחקור את כל הנסי-
בות הנוגעות להאשמות של אריק שרון
ונגד אריק שרון, לגבי ביצוע פקודות
הצליחה, החזקת צירי-התנועה לאתר-הצ-
ליחה, חלוקת התפקידים באפריקה, ההת-
קפה על מצב מיטורי, מתן הפקודות ובי-
צוע הפקודות.

החקירה צריכה להיות מלאה
וכוללת, ואת מסקנותיה יש להניח
בפני הציבור.

מה שאירע בישיבת הממשלה
מוכיח עד לאן הגיעה שליטתו של
משה דיין.

השרים שעוררו את העניין בישיבה עשו
זאת על סמך מיכתבו של אורי אבנרי
(למרות שרק אחד מהם, שריהדות דווקא,
מצא לנכון לאשר את קבלת המיכתב).
לכן הם ידעו את פרטי הפרשה.

אולם משה דיין סובב אותם על אצבעו
הקטנה. הוא שילם מס-שפתיים לרמטכ"ל
— או מנע כל החלטה לבירור האשמותיו
של האלוף גונן נגד האלוף שרון. די היה
בהתנגדותו, כדי לקבור את העניין כולה.